

**ผลการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย และโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 จังหวัดหนองคาย**
**THE OUTCOME OF THE ROYAL NEW THEORY AGRICULTURE PROJECT
IN THE BORDER POLICE SCHOOLS IN UDONTHANI, NONGKHAI, LOEI
PROVINCES AND SANGVARNWIT 1 SCHOOL NONGKHAI PROVINCE**

ณรงค์ศักดิ์ ปิ่นเกตุ*

ดร.คงศักดิ์ ธาตุทอง**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเกี่ยวกับโครงการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ 2) ศึกษาผลการดำเนินงาน และปัญหา อุปสรรคในการนำโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ มาใช้ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 3) ศึกษาผลการดำเนินงานโครงการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 จังหวัดหนองคาย ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั้ง 3 จังหวัด รวมทั้งหมดจำนวน 156 คน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน รวมทั้งหมดจำนวน 70 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.78$ และ $\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.81$) การดำเนินงานโดยภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.86$) นักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.86$) ผู้บริหารและครูเห็นว่า ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, $SD = 1.00$) ในขณะที่นักเรียนเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 1.02$) อย่างไรก็ตาม ผู้บริหาร ครู และนักเรียน เห็นตรงกันว่าด้านบุคลากรเป็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.85$ และ $\bar{X} = 3.72$, $SD = 1.00$)

สำหรับโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.60$) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.84$) การดำเนินงานโดยภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ปัญหาและอุปสรรค

Keywords : The Royal New Theory Agriculture Project, The Boader Police School, problems and objections

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.90$) เช่นเดียวกันกับความเห็นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.86$) โดยผู้บริหาร ครู และนักเรียน เห็นว่า ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.99$ และ $\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.87$ ตามลำดับ) และเห็นตรงกันว่า ปัญหาด้านทรัพยากร วัสดุุดิบ และปัจจัยการผลิต เป็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.94$ และ $\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.93$ ตามลำดับ)

ABSTRACT

This research was studied on the outcome of the Royal New Theory Agriculture Project in the Border Police Schools in Udonthani, Nongkhai and Loei Provinces, and case study Sangwarnwit 1 School, Nongkhai Educational Service Area Office 2. The purposes of this research were included: 1) to examine comprehensions of administrators, teachers and students in the Border Police Schools about the Royal New Theory Agriculture Project; 2) to investigate work practices and problems to apply this projects in the Border Police School; and, 3) to study work practices of this project in Sangwarnwit 1 School, Nongkhai Province. The data were collected from administrators, teachers and students in the Border Police Schools with 156 persons and in Sangvarnwit 1 School with total numbers of 70 persons. The instruments for collecting data were questionnaires and on-interview forms. The data were analyzed by using SPSS for Windows computer program for calculating frequencies (f), percentage (%) means () and standard deviation (SD).

The results in the Border Police School can be concluded that, administrators, teachers, and students had high comprehensions about this project ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.78$ and $\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.81$). Administrators and teachers were shown opinions on high level for overall practice of this project in the schools ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.86$). Similarly, students were shown at high level too ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.86$). For problems and difficulties of work practices, administrators and teachers were shown on moderate level ($\bar{X} = 3.24$, $SD = 1.00$). While, students were shown on high level ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 1.02$). Nevertheless, administrators, teacher and students were decide the personal practice was the most problems and difficulties for applying this project in the schools ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.85$ and $\bar{X} = 3.72$, $SD = 1.00$).

For Sanvarnwit 1 School, administrators and teachers were shown on the most level of comprehensions about this project ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.60$).While, student had high level comphehension ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.84$). The administrators, teachers, and students, were shown opinions on high level for overall practice of this project in the schools ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.90$ and $\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.86$). For problems and difficulties of work practices, administrators and teachers were shown on high level ($\bar{X} = 3.57$, $SD = 0.99$ and $\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.87$). Moreover, administrators, teacher and students were decide the practice in resources, raw materials and production factors was the most problems and difficulties for applying this project in the schools ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.94$ and $\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.93$).

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพิงระบบการค้าโลก ทำให้เกษตรกรไทยส่วนใหญ่ซึ่งด้อยทุนทรัพย์และการศึกษาไม่สามารถยืนหยัดด้วยตัวเองได้ มีจำนวนไม่น้อยอพยพไปขายแรงงานตามเมืองใหญ่ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมา เมื่อเกิดสภาพวิกฤตทางเศรษฐกิจในระยะที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านสังคม การเมืองการปกครอง การศึกษาและวัฒนธรรม รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมชนบทเพื่อบรรเทาปัญหาเฉพาะหน้าจากความเดือดร้อนของการว่างงาน เพื่อใช้วิกฤตให้เป็นโอกาสในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในชนบทให้แข็งแกร่ง และเพื่อระดมทุนทางสังคมในการเสริมสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนและเป็นรากฐานของสังคม โดยการประสานความร่วมมือกันของทุกฝ่ายจากทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและประชาชน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการหลวงศูนย์ศึกษาการพัฒนาในภูมิภาคต่างๆ จำนวน 6 ศูนย์ เพื่อมุ่งให้เป็นแม่แบบในการแก้ปัญหา และการพัฒนาการเกษตรตามลักษณะที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ ทั้งยังได้พระราชทานแนวพระราชดำริเรื่อง “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งเป็นการสร้างแหล่งน้ำประจำไร่นา และเป็นการใช้ที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยแบ่งที่ดินออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ที่ดินร้อยละ 30 ขุดเป็นสระน้ำ มีความลึกประมาณ 4 เมตร ขนาดบรรจุน้ำได้โดยประมาณ 10,000 ลูกบาศก์เมตร ส่วนที่สอง ที่ดินร้อยละ 30 สำหรับปลูกข้าว ส่วนที่สาม ที่ดินร้อยละ 30 ปลูกพืชไร่ พืชสวน ส่วนที่สี่ ที่ดินร้อยละ 10 สำหรับสร้างที่อยู่อาศัย (เกษตรและสหกรณ์, 2539) รัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายในการปรับโครงสร้างด้านการเกษตร โดยการส่งเสริมและฟื้นฟูระบบการผลิตการเกษตรที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน มีผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” รวมทั้งเร่งรัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร สถาบันการเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ทั้งในด้านการผลิต

การตลาดและการแปรรูปสินค้าเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ของชุมชนในชนบท รวมทั้งการสนับสนุนให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรให้มีเสถียรภาพ การพัฒนาคุณภาพสินค้า เทคโนโลยีการผลิตและการตลาด การปฏิรูปที่ดินและแก้ปัญหาที่ดินที่ทำกินของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักและเห็นคุณค่าในการกิจที่สำคัญดังกล่าว และจำเป็นต้องที่จะต้องประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายจากทั้งภาครัฐและเอกชน ในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 -2544) จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพของตนเอง ตามแนวทางการเรียนรู้ สื่อวีดิทัศน์ ที่เผยแพร่สู่ผู้เรียน ประชาชน และชุมชน ในการดำเนินงานโครงการมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบเพื่อให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน นำสู่วิถีชีวิตของชุมชนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมชนบทตามแนวพระราชดำริและนโยบายรัฐบาล รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้ประเทศไทยโดยรวมพัฒนาไปได้อย่างเต็มศักยภาพ เน้นยุทธศาสตร์ของการมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของเยาวชน ประชาชน ชุมชน และองค์กรเอกชน เพื่อผลักดันให้การปรับโครงสร้างด้านการผลิตทางการเกษตร และการพัฒนาสังคมให้สำเร็จอีกทางหนึ่ง โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ อันเป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไปสู่สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งขยายผลสู่ชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 เป็นโรงเรียนในโครงการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยยึดวัตถุประสงค์หลัก 5 ข้อ คือ 1) เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหาการขาดสารอาหาร และโรคติดต่อที่สำคัญของเด็ก

2) เพื่อส่งเสริมโภชนาการดี และสุขภาพดีของเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์ 3) เพื่อเสริมสร้างโภชนาการดี และสุขภาพดีของเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์ 4) เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และ 5) เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยได้มีการบรรจุและดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ไว้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการดำเนินการโครงการดังกล่าวทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียน สภาพปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 จังหวัดหนองคาย

คำถามการวิจัย

- 1) ความรู้ ความเข้าใจ ของผู้บริหาร ครู และนักเรียน เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นอย่างไร
- 2) ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 จังหวัดหนองคาย ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่มาใช้ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 จังหวัดหนองคาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ หมายถึง หลักการบริหารจัดการที่ดิน และน้ำเพื่อการเกษตรตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้น้ำใช้ในการเกษตรและความเป็นอยู่อย่างพอเพียงเพื่อความพออยู่พอกิน มีปัจจัยสี่อย่างพอเพียงไม่ขาดแคลน และมีชีวิตที่เป็นสุขพอสมควรแก่อัตภาพ ซึ่งจัดแบ่งพื้นที่เป็น 30:30:30:10 พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณร้อยละ 30 ขุดสระกักเก็บน้ำไว้ใช้เก็บน้ำและใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณร้อยละ 30 ใช้ปลูกข้าวเพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับครอบครัวให้พอเพียงตลอดทั้งปี พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณร้อยละ 30 ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ สมุนไพร เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน พื้นที่สี่ ประมาณร้อยละ 10 เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทาง และโรงเรียนอื่นๆ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ดำเนินการโดยตำรวจตระเวนชายแดน ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย

การดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตร ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีการดำเนินงานโครงการต่างๆ ดังนี้ โครงการกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ โครงการกิจกรรมการเพาะปลูก โครงการกิจกรรมการแปรรูปผลผลิต และโครงการกิจกรรมสหกรณ์

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน

ครู หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2) กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 4) สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
- 5) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ
- 6) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ตอน ระยะที่หนึ่ง สํารวจข้อมูลการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ระยะที่สอง สํารวจข้อมูลการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โรงเรียนสังวาลย์วิทย 1
- 8) วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ ซึ่งมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย ทั้งหมดจำนวน 13 โรงเรียน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 สํานักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ระหว่างกลุ่มโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กับโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ประชากร คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย มีผู้บริหารจำนวน 10 คน ครูทั้งหมดจำนวน 94 คน นักเรียนทั้งหมด 817 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูที่รับผิดชอบโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โรงเรียนละ 1 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple

random) และนักเรียนที่รับผิดชอบโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โรงเรียนละ 10 คน ได้มาโดยสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 13 คน ครูที่รับผิดชอบโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ จำนวน 13 คน และนักเรียน จำนวน 130 คน

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1

ประชากร คือ ผู้บริหาร ครู ทั้งหมด 16 คน และนักเรียนโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 ทั้งหมดจำนวน 336 คน นักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 1 ครูจำนวน 9 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 ที่รับผิดชอบโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ชั้นละ 10 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู จำนวน 10 คน และนักเรียน จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 2

2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (structure interview) โดยกำหนดข้อความเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) ด้านทรัพยากร วัสดุุดิบ และปัจจัยการผลิต

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.78$) และมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการว่า การดำเนินงานเป็นไปในระดับมากทุกด้าน โดยมีความเห็นว่าด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการมีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.80$ และ $\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.91$ ตามลำดับ) ส่วนด้านทรัพยากร วัสดุุดิบ และปัจจัยการผลิตมีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.78$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.81$) และมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการว่า การดำเนินงานเป็นไปในระดับมากทุกด้าน โดยมีความเห็นว่าด้านบุคลากรมีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.78$) ส่วนด้านที่มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.642$, $SD = 0.88$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงภาพรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย และเลย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน		
	X	SD	แปลความ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ	3.83	0.78	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.82	0.80	มาก
3. ด้านงบประมาณ	3.68	0.97	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.82	0.91	มาก
5. ด้านทรัพยากร วัสดุุดิบ และปัจจัยการผลิต	3.51	0.78	มาก
รวม	3.72	0.86	มาก

ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, $SD = 1.00$) และเมื่อพิจารณาเฉพาะด้านพบว่า ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านบุคลากร เป็นด้านที่มีปัญหา อุปสรรคในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.85$) ส่วนด้านที่มีปัญหา อุปสรรครองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากร วัสดุุดิบ และปัจจัยการผลิต และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีปัญหา อุปสรรคน้อยที่สุด คือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 2.92$, $SD = 1.05$) ตามรายละเอียดในตารางที่ 3

ภาพรวมความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 1.02$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ที่มีมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 1.00$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ ตามลำดับ โดยด้านที่มีปัญหา อุปสรรคน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากร วัสดุุดิบ และปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 1.13$) ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 2 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย และเลย ตามความคิดเห็นของนักเรียน

โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ	3.73	0.81	มาก
2. ด้านบุคลากร	4.15	0.76	มาก
3. ด้านงบประมาณ	3.72	0.85	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.64	0.88	มาก
5. ด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต	3.74	0.93	มาก
รวม	3.80	0.86	มาก

ตารางที่ 3 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย และเลย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1) ด้านบุคลากร	3.51	0.85	มาก
2) ด้านงบประมาณ	2.92	1.05	ปานกลาง
3) ด้านการบริหารจัดการ	3.30	0.98	ปานกลาง
4) ด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต	3.27	0.97	ปานกลาง
5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.21	1.06	ปานกลาง
รวม	3.24	1.00	ปานกลาง

ตารางที่ 4 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย และเลย ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ปัญหา อุปสรรคโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1. ด้านบุคลากร	3.72	1.00	มาก
2. ด้านงบประมาณ	3.61	0.92	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.62	0.91	มาก
4. ด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต	3.38	1.13	ปานกลาง
รวม	3.58	1.02	มาก

สภาพการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ในโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1

การศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) ด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต เช่นเดียวกันกับการดำเนินงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.59$, $SD = 0.60$) และมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการว่า การดำเนินงานเป็นไปในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.38$, $SD = 0.73$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

นักเรียนโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริอยู่ในระดับมาก ($X = 3.97$, $SD = 0.84$) และมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการว่า การดำเนินงานเป็นไปในระดับมากทุกด้าน โดยมีความเห็นว่าด้านบุคลากรมีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ($X = 3.94$, $SD = 0.73$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเฉพาะด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหา อุปสรรคมากที่สุดคือ ด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต ($X = 3.65$, $SD = 0.94$) รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหาร ส่วนด้านที่มีปัญหา อุปสรรคน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($X = 3.43$, $SD = 1.08$) ตามรายละเอียดในตารางที่ 7

ภาพรวมความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ อยู่ในระดับมาก ($X = 3.63$, $SD = 0.87$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ที่มีมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต ($X = 3.83$, $SD = 0.93$) รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร ตามลำดับ โดยด้านที่มีปัญหา อุปสรรคน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($X = 3.41$, $SD = 0.81$) ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 5 แสดงภาพรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ตามความคิดของผู้บริหารและครู

โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน		
	X	SD	แปลความ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ	4.59	0.60	มากที่สุด
2. ด้านบุคลากร	3.72	0.64	มาก
3. ด้านงบประมาณ	3.38	0.73	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.70	0.85	มาก
5. ด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต	3.67	1.02	มาก
รวม	3.81	0.90	มาก

ตารางที่ 6 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียน

โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ	3.97	0.84	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.94	0.73	มาก
3. ด้านงบประมาณ	3.60	0.84	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.56	0.97	มาก
5. ด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต	3.90	0.82	มาก
รวม	3.79	0.86	มาก

ตารางที่ 7 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ปัญหา อุปสรรคโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1. ปัจจัยการผลิต			
1) ด้านบุคลากร	3.58	1.20	มาก
2) ด้านงบประมาณ	3.63	0.99	มาก
3) ด้านการบริหารจัดการ	3.57	0.79	มาก
4) ด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต	3.65	0.94	มาก
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.43	1.08	ปานกลาง
รวม	3.57	0.99	มาก

ตารางที่ 8 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ของโรงเรียนสังวาลย์วิทย์ 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ปัญหา อุปสรรคโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	แปลความ
1. ด้านบุคลากร	3.62	0.84	มาก
2. ด้านงบประมาณ	3.67	0.75	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.41	0.81	ปานกลาง
4. ด้านทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต	3.83	0.93	มาก
รวม	3.63	0.87	มาก

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งทั้งนี้ น่าจะเนื่องจากการที่โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่เป็นกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมและสอดแทรกอยู่ในหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนของทุกกลุ่มสาระ อีกทั้งเป็นโครงการที่ได้รับการเผยแพร่ผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวาง เมื่อพิจารณาถึง การดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่พบว่า ทั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 มีความใกล้เคียงกัน โดยผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าการดำเนินงานในด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ สูงเป็นสองอันดับแรกตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนมีความเห็นว่าการดำเนินงานที่มากสองอันดับแรก คือ ด้านบุคลากร และด้านทรัพยากร ตามลำดับ

แต่เมื่อพิจารณาถึงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความเห็นว่าปัญหา อุปสรรคโดยรวมของการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านบุคลากร ที่อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 มีความเห็นว่าภาพรวมของปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต ขณะที่นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 มีความเห็นตรงกันว่า การดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก โดยนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเห็นว่า ด้านที่มีปัญหา อุปสรรคมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ขณะที่นักเรียนโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 เห็นว่า ด้านที่มีปัญหา อุปสรรคมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต

การศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของแสง แกลงศรี (2537) ที่พบว่า ปัญหาการขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญทางการเกษตรโดยตรงเป็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาการเกษตร สำหรับโรงเรียนสังวาลย์วิทย 1 มีปัญหา อุปสรรคด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต และด้านงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนาศิริ จันทรเสนา (2543) และผดุงศักดิ์ วิชาเรือง (2549) ที่พบว่า ปัญหาด้านงบประมาณที่โรงเรียนได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานเป็นปัญหาที่สำคัญ และด้านทรัพยากร วัตถุดิบ และปัจจัยการผลิตพบว่า โรงเรียนส่วนมากมีสภาพของดินไม่เหมาะสมต่อการเกษตร และขาดแคลนแหล่งน้ำในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ในปัจจุบันอดีตที่ผ่านมามีปัญหา อุปสรรคที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงความเรื้อรังของปัญหา หรือการแก้ปัญหาที่ยังไม่ตรงจุด โดยปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและทุ่มเทเพื่อโครงการอย่างเต็มที่ ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ และขาดแคลนวิทยาการใหม่ๆ อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) จากการวิจัยได้พบว่าโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่เป็นโครงการใหม่ และยังไม่มีความรู้โดยตรงที่จะถ่ายทอดการดำเนินงานเข้ามาสู่โรงเรียนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นควรมีการจัดทำเอกสาร วีดิทัศน์ และจัดให้มีการอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงในทุกโรงเรียน
- 2) การแก้ปัญหาการขาดแคลนครูทางด้านเกษตรกรรมทำได้โดยการจัดส่งครูที่มีความรู้ทางด้านเกษตรหรือครูผู้รับผิดชอบไปอบรมหรือจัดให้ศึกษานิเทศก์ทางด้านการเกษตรมาให้ความรู้ แนะนำวิชาการให้แก่ครู ตลอดจนโรงเรียนควรเปิดรับบรรจุครูเกษตรเพิ่มขึ้น

3) งบประมาณสนับสนุนจากทุกฝ่ายยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นควรหาทางให้ผู้นำชุมชนหรือองค์กรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรวิจัยเพื่อศึกษาหาแนวทางให้ได้รับการสนับสนุน หรือการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
- 2) ควรวิจัยเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2539. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาการเกษตรไทย**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **แนวทางการดำเนินงานโครงการเกษตรครบวงจรตามแนวทฤษฎีใหม่**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. (อัดสำเนา)
- กาญจนาศิริ จันทระเสนา. 2543. **การดำเนินงานโครงการเกษตรครบวงจรตามทฤษฎีใหม่โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผดุงศักดิ์ วิชาเรือง. 2549. **การศึกษาการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนบ้านสุขชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3: กรณีศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แสง แดงศรี. 2537. **สภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.